

COMMUNICATION, TEACHING - LEARNING AND TECHNOLOGY

Roxana – Ionela Achiricesei
PhD Student, "Ștefan cel Mare" University of Suceava

Abstract: The world we live in is constantly changing. The whole technological process and its accelerated evolution are a normal fact of the times we live in and are considered normal by our society. The generations that follow us live different times. They have access to different types of technologies from an early age, which makes them more connected and closer to the digital world. The relatively early contact with digital technologies is also observed at older ages, which influences the individual, this being observed during the years of study. The differences can be seen between generations. Communication seems to have changed to some extent with the new generations that are influenced by technology. Including the teaching-learning acts were and are adapted to the new trends. But is it enough? Is it possible to communicate effectively with the new generation?

Keywords: communication, teaching - learning, technology, digital world, evolution.

Introducere

Progresul este vizibil în toate domeniile. Domeniul tehnologiei înregistrează o dezvoltare accelerată. Lumea în care trăim este digitalizată, iar toate acestea își pun amprenta în modul în care comunicăm. Având în vedere aspectul domeniului educațional, ideile se vor îndrepta în direcția procesului de predare – învățare în contextul progresului și dezvoltării accelerate a tehnologiei.

Acest progres a transformat metodele tradiționale din domeniul educațional, dar și metodele de interacțiune, iar cu ajutorul platformelor online, la instrumente interactive și inteligență artificială, influența tehnologiei este vizibilă și este din ce în ce mai prezentă în demersul instructiv – educativ.

Acest secol al schimbărilor a adus elemente de noutate și în domeniul educațional, iar provocările nu au întârziat să apară.

Predarea și învățarea

Evoluția accelerată a tehnologiei a revoluționat nu doar domeniile tehnice, ci și domeniul educațional.

Termenii la prima vedere sunt pe cât de simpli pe atât de complecși. De la viziunea lor tradițională până la cea modernă, aceștia sunt redefiniți și reconceptualizați.

Predarea din prismă tradițională însemna „act unidirecțional de comunicare și transmitere de cunoștințe deja structurate și elaborate pe care elevii urmează să le recepteze în mod pasiv.”¹ În această situație se pune accent pe memorarea cunoștințelor transmise.

Dacă privim în pedagogia modernă regăsim mai multe definiții ale termenului, însă limita va fi la trei dintre acestea, considerate mai apropiate de studiul propus:

- „predarea presupune asigurarea condițiilor necesare parcurgerii unui proces al învățării autentice, care implică retenția, dar și transferul cunoașterii asimilate;
- în termenii unei abordări structurale, predarea implică organizarea, valorificarea rațională și monitorizarea efectelor comportamentelor procesului de formare, inclusiv a variabilelor contextuale referitoare la ambianța socioafectivă în care are loc procesul educațional;

---

¹ Glava Adina, Glava Cătălin, „Predarea”, coord. Albușescu Ion, Catalano Horațiu, Editura Didactica Publishing House, București 2020, p. 352;

- ca susținere a apariției schimbărilor, predarea presupune susținerea participării active a elevilor în actul învățării.”²

Acestea reprezintă o parte din definițiile predării care arată evident că se modifică permanent deoarece există schimbări, evoluții, ceea ce atrage după sine diversificarea demersului predării.

În momentul de față procesul predării nu mai este reprezentat de prezența unui manual în varianta sa tipărită, ci cu ajutorul tehnologiei predarea capătă noi dimensiuni. O sală de clasă poate fi schimbată cu ajutorul tehnologiei într-un spațiu interactiv și accesibil. Astăzi, majoritatea școlilor dispun de tehnologie în aproape fiecare sală de clasă, sau cel puțin de o variantă a tehnologiei, cum ar fi prezența unui videoproiector și a unui laptop sau a unui calculator. Prezența acestora schimbă considerabil modalitatea de predare. Unul dintre cele mai utilizate instrumente în predarea modernă este videoproiectorul. Utilizarea acestuia schimbă impactul legat de modul în care este transmisă informația.

Rolul pe care acesta îl are este în primul rând de vizualizare a conținutului, deoarece cu ajutorul lui sunt permise vizualizări ale unor materiale – de la prezentări în format Power Point la utilizarea videoclipurilor – contribuie la sintetizarea și evidențierea ideilor principale, ce pentru elevii care sunt predispuși la stilul de învățare vizual este esențial, iar profesorul poate da exemple suplimentare având documentul cu teoria accesibil elevilor. De asemenea ajută în gestionarea timpului, deoarece se economisește timp în cadrul orei de curs, însă nu ar trebui să înlocuiască interacțiunea cu elevii, sau explicațiile directe. Acest instrument este util în predare, dar depinde de modalitatea prin care este utilizat în cadrul unei lecții.

Pe lângă videoproiector, mai există tabla interactivă care a revoluționat modalitatea de a susține lecțiile, făcându-le colaborative. O tablă interactivă este „un instrument modern dotat cu senzori, ce funcționează similar cu o tabletă.”³ Datorită faptului că prin intermediul acesteia se poate interacționa cu imaginile proiectate în mod direct, fac din acest instrument de lucru o tehnologie ce nu doar că a revoluționat sistemul de predare, dar reprezintă un instrument de lucru și în viitor, atât în domeniul educațional, cât și în muncă. Acest instrument folosit în predare atrage atenția, sporește implicarea elevilor și susține învățarea activă.

Un alt instrument folosit în predare ar putea fi reprezentat de folosirea ochelarilor VR. Într-o lume digitală, aceștia reprezintă o nouă tehnologie ce a fost asimilată în procesul de predare – învățare, tocmai pentru a atrage elevii, beneficiarii în actul educațional, dar mai ales de a-i face să înțeleagă mult mai bine anumite elemente, situații, detalii istorice, tehnice. Spre exemplu cu ajutorul ochelarilor VR poți să te afli în peștera⁴ lui Platon chiar în timpul unei lecții de predare. Bineînțeles, indicat ar fi să existe câte o pereche de ochelari VR pentru fiecare participant. Astfel prin intermediul acestora elevii pot accesa un mediu tridimensional, unde pot interacționa, explora și bineînțeles pot învăța în baza experienței bazate pe acest instrument. Acest instrument menține interesul elevilor, și poate fi un sprijin pentru elevii care au un stil de învățare vizual sau practic.

Pe de altă parte, învățarea reprezintă în ansamblu un proces asumat, hotărât care însoțesc și preced actului de predare.

Învățarea poate fi și ea definită în diferite moduri:

- „În sensul cel mai larg, învățarea umană este definită ca fiind o schimbare (relativ) stabilă în comportamentul sau potențialul comportamental al unui organism, obținută prin integrarea experienței trăite ca urmare a interacțiunii (spontane sau sistematice) cu mediul.

---

² Ibidem 1;

³ „Tabla interactivă – Ce avantaje oferă în contextul actual?”, <https://www.absolutoffice.ro/2022/01/28/tabla-interactiva-ce-avantaje-ofera/>;

⁴ Referire la „Mitul Peșterii”, alegorie în lucrarea „Republica”, Platon;

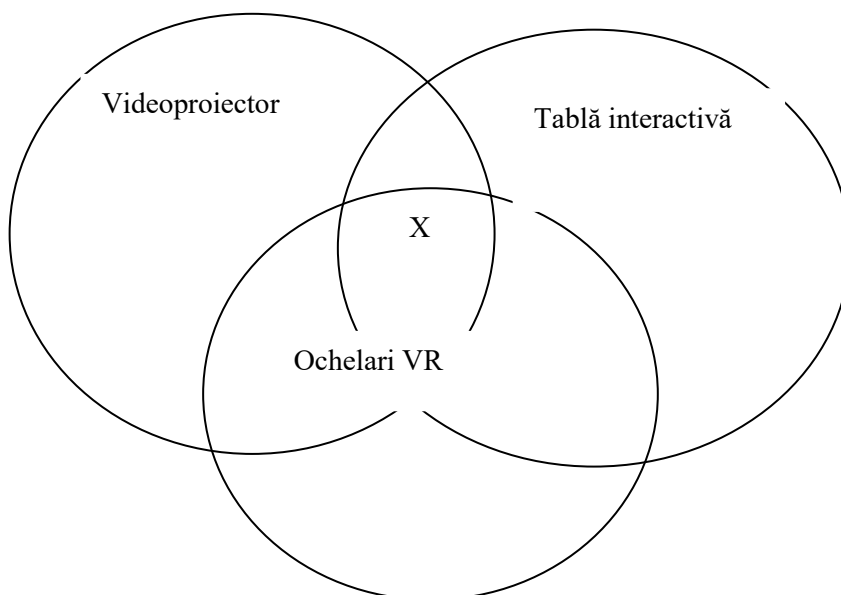
- Înțeleasă în sensul său profund, învățarea reprezintă un efort continuu de adaptare umană, desfășurat pe parcursul întregii existențe individuale (Kolb, 1984). (...)
- Învățarea este o activitate umană fundamentală care implică persoana de o manieră globală, cu toate resursele de care aceasta dispune: cognitive, emoționale, fizice, acționale și atitudinal-valorice, primind astfel caracteristici cu totul individuale.”⁵

Astfel, inclusiv învățarea trece de la tradițional la modern, astăzi fiind susținută cu dovezi științifice „din domeniul neuroștiințelor, care afirmă că, la nivel cerebral, învățarea se referă la capacitatea de a procesa și de a răspunde unor stimuli multimodali”.⁶ Învățarea ține și de condițiile interne ale individului.

Procesul educational este schimbat din ce în ce mai mult într-o lume digitală. Evoluția din domeniile tehnologiilor, apariția a unei multitudini de tehnologii ce pot fi utilizate inclusiv în procesul de învățare reprezintă metode și tehnici noi care revoluționează sistemul de învățământ, care vine în sprijinul beneficiarilor și care pare să câștige teren tocmai datorită modului în care este realizat procesul educațional. CU ajutorul videoproiectorului, a tablei interactive și a ochelarilor VR experiențele de învățare sunt atractive, personalizate, și mai ales, adaptate stilurilor de învățare.

Prin intermediul videoproiectorului este sprijinită învățarea vizuală, oferă elevului o claritate și o ordine a ideilor principale, a schemelor sau a desenelor reprezentative. Tabla interactivă presupune interacțiune, implicare, colaborare, deoarece oferă în plus față de videoproiector, posibilitatea de a putea utiliza la propriu materialul folosit în cadrul predării pentru învățare directă prin experiență. Elevul poate face direct aplicații educaționale sau poate jongla cu materialul afișat și poate nota, muta, atașa, schița sau desena. Cu ajutorul ochelarilor VR se poate învăța prin experiență, prin explorare. Aceștia, dacă dispun de materiale digitate de înaltă calitate pot conduce elevii în diverse lumi și pot înțelege mai bine spre exemplu elemente de istorie, geografie, biologie, sau discipline tehnice care pot conduce elevii într-o simulare virtuală a unui laborator, a unei fabrici.

Se poate realiza schematic cu ajutorul diagramelor Venn o reprezentare a stilurilor de învățare pe cele trei dispozitive prezentate anterior:

⁵ Glava Adina, Glava Cătălin, „Învățarea umană – învățarea școlară”, coord. Albușescu Ion, Catalano Horațiu, Editura Didactica Publishing House, București 2020, p. 312 – 313;

⁶ Ibidem 5;

Schema stilurilor de învățare

Unde:

- Videoproiector = vizual, auditiv;
- Tabla interactivă = vizual, colaborativ, tactil;
- Ochelari VR = vizual, experimental
- X = vizual

După cum putem observa în centrul celor trei dispozitive de predare – învățare este situat stilul vizual, însă acestea, mai ales ochelarii VR captează atenția fiecărui elev indiferent de stilul său de învățare.

Comunicarea, predarea și învățarea în relație cu tehnologia

Societatea contemporană, care își desfășoară activitatea într-o lume digitală are un impact foarte mare asupra modului tradițional de abordare a procesului educațional, de la proiectare la predare și învățare. Acestea creează o dependență în contextul socio-cultural în care se dezvoltă.

La baza întregului proces educațional stă comunicarea. Tehnologia în relație cu comunicarea, predarea și învățarea este foarte importantă, deoarece cu ajutorul tehnologiei procesul educațional este influențat și devine parte din educație.

Pentru a funcționa corect cheia dintre predare – învățare și mai nou tehnologie o reprezintă comunicarea. Faptul că trăim într-o lume digitală, nu înseamnă că totul devine tehnic, ci cu ajutorul tehnologiei oferim alte oportunități și încercăm forme și variante noi de a îmbunătăți actul de predare-învățare.

Este adevărat că în momentul de față ne aflăm într-o perioadă de tranziție, într-o lume digitală în care există nativi digitali și imigranți digitali. „Este foarte probabil ca creierul elevilor noștri să se fi schimbat fizic – și să fie diferit de al nostru – ca urmare a modului în care au crescut. Dar indiferent dacă acest lucru este adevărat la propriu sau nu, putem spune cu certitudine că tiparele lor de gândire s-au schimbat.”⁷ Astfel un nativ digital este un individ care s-a născut în perioada în care exista tehnologia nouă și a crescut cu ea, iar „studentii noștri de astăzi sunt cu toții „vorbitori nativi” ai limbajului digital al computerelor, jocurilor video și internetului.”⁸, iar un imigrant digital este un individ care s-a născut și s-a format înainte de apariția noilor tehnologii, nu a crescut cu ele, dar s-a adaptat la acestea, „mulți dintre noi care nu ne-am născut în lumea digitală, dar care, la un moment dat în viața noastră, am devenit fascinați și am adoptat mulți sau majoritatea aspectelor noii tehnologii sunt și vor fi întotdeauna comparați cu ei, Imigranți Digitali.”⁹ Astfel, dacă urmărim ideile lui Prensky ne aflăm într-o situație în care eu ca profesor din categoria imigranților digitali predau și învăț elevi din categoria nativilor digitali.

Acest fapt nu ne arată decât faptul că imigranții digitali s-au adaptat foarte bine la noile tehnologii și au încercat să supraviețuiască unei lumi digitale într-o continuă schimbare, să se adapteze la o evoluție accelerată a tehnologiei. În acest punct comunicarea reprezintă un punct cheie, pentru a putea face tranziția mai ușoară pentru ambele părți. Cu siguranța nativii digitali percep într-o cu totul altă manieră ideile predate și învățate cu ajutorul tehnologiilor, le utilizează aproape nativ, iar imigranții digitali au nevoie de formare, de o pregătire înainte de a prezenta sau de a utiliza noile tehnologii.

Având în vedere că încă ne aflăm într-o situație de tranziție de la imigranți digitali la indivizi care vor fi doar nativi digitali în viitorul apropiat, comunicarea în actul de predare – învățare încă implică și presupune elemente ce țin de tradițional.

---

⁷ Prensky Marc, „Digital Natives, Digital Immigrants”, from *On the Horizon*, University Press, Vol. 9, No. 5, October 2001, <https://www.marcprensky.com/writing/Prensky%20-%20Digital%20Natives,%20Digital%20Immigrants%20-%20Part1.pdf>;

⁸ Ibidem 7;

⁹ Ibidem 7;

Cu siguranță o digitalizare totală nu ar fi eficientă și recomandată din perspectiva expunerii permanente la ecrane, dispozitive, și pentru faptul că scad puterea de concentrare, de creativitate și imaginație a celor care utilizează frecvent dispozitive tehnologice, nu putem nega că ne îndreptăm spre o lume digitală, în care nu doar procesul educațional va fi tehnologizat, ci și întreaga lume.

Concluzii

Într-o lume digitală, în care tehnologia ocupă din ce în ce mai mult teritoriu, în care *mulțumim* tehnologiei că ușurează sistemul de învățământ prin metode revoluționare, totuși actul de predare-învățare ar trebui să presupună și momente în care noile tehnologii nu sunt utilizate, tocmai pentru a încuraja creativitatea, imaginați, dar nu în ultimul rând comunicarea. Rolul tehnologiei în educație este din ce în ce mai important, însă presupune responsabilitate: dacă va fi folosită eficient, echilibrat va fi eficientă, va avea un impact pozitiv asupra actului didactic. Dar chiar dacă aceasta devine de o importanță majoră în lumea digitală, în centrul acestui sistem va rămâne tot omul, ființa, formatorul, profesorul, dascălul care comunică, inspiră, modelează și elevul care asimilează, explorează, creează.

BIBLIOGRAPHY:

1. Glava Adina, Glava Cătălin, „Învățarea umană – învățarea școlară”, coord. Albuțescu Ion, Catalano Horațiu, Editura Didactica Publishing House, București 2020, p. 312 – 313;
2. Glava Adina, Glava Cătălin, „Predarea”, coord. Albuțescu Ion, Catalano Horațiu, Editura Didactica Publishing House, București 2020, p. 352;
3. Prensky Marc, „Digital Natives, Digital Immigrants”, from *On the Horizon*, University Press, Vol. 9, No. 5, October 2001, <https://www.marcprensky.com/writing/Prensky%20-%20Digital%20Natives,%20Digital%20Immigrants%20-%20Part1.pdf>;
4. „Tabla interactivă – Ce avantaje oferă în contextul actual?”, <https://www.absolutoffice.ro/2022/01/28/tabla-interactiva-ce-avantaje-ofera/>;